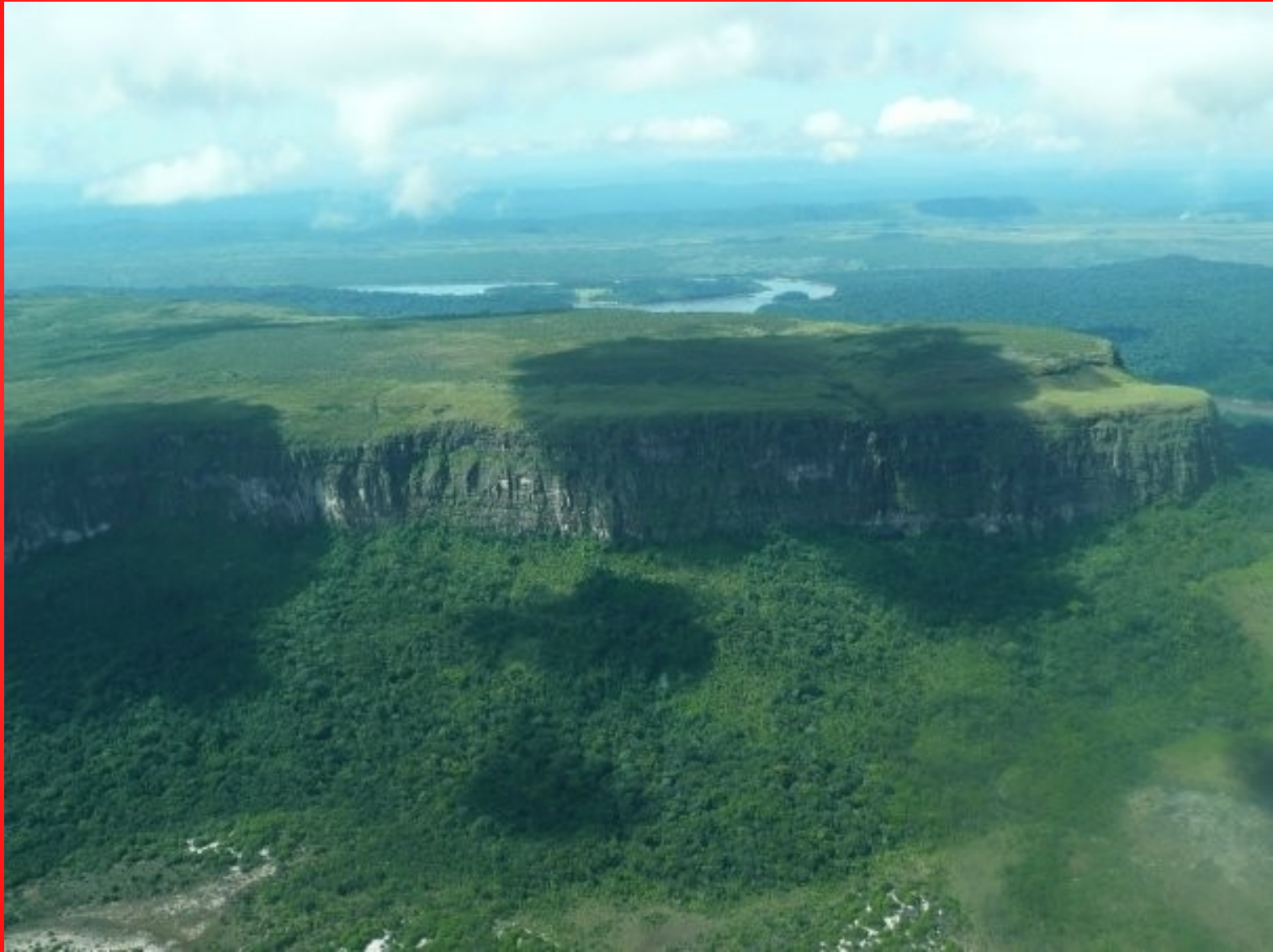
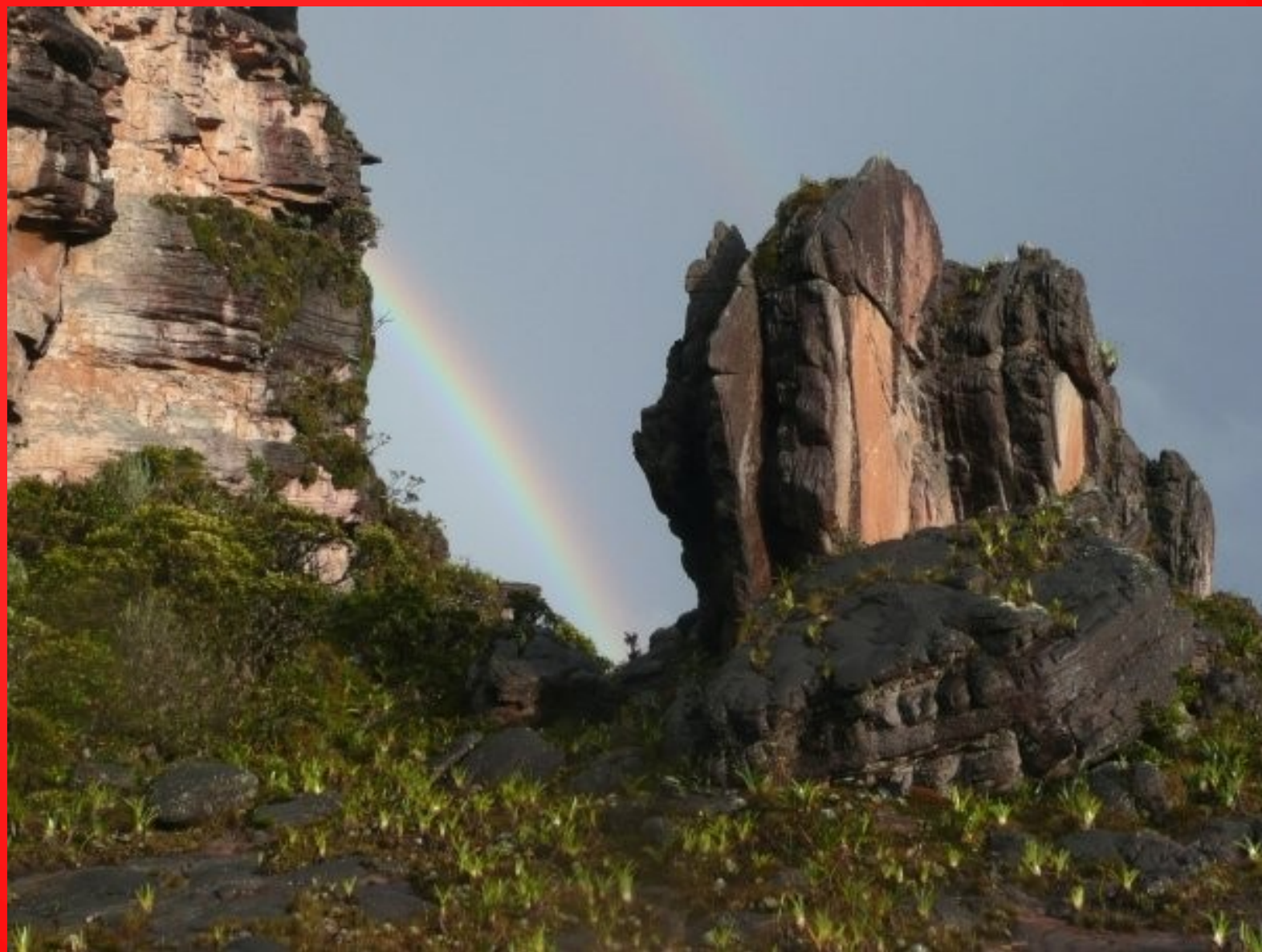

Venezuela

Duben 2018

Venezuela před Chávezem

- Dlouhodobá tradice demokracie – Chávez devátým demokraticky zvoleným prezidentem v řadě
- Hlavní síly: Demokratická akce (AD), Sociálně-křesťanská strana (COPEI)
- Leden 1957 – ukončení junty v čele s generálem Marcosem Perézem Jimenézem
- Dohoda Punto Fijo – rozdělení a sdílení moci ve všech možných sférách

Vojenský puč z roku 1992

- U moci režim prezidenta Pereze, vysoká korupce a špatné ekonomické výsledky
- Chávez jedním z důstojníků Bolívarského revolučního hnutí
- Puč neúspěšný Chávez tráví 18 měsíců ve vězení, poté dostává milost od prezidenta Caldery

COPA AMERICA
VENEZUELA 2007

Gobernación de
BOLIVAR
Integración y Progreso

UTIC

TAKO
SUTIC
SECRETARIA
DE CULTUR

Faktory umožňující nástup Cháveze

- Vysoká míra chudoby v zemi (v roce 1999 až 80%)
- Dlouhodobá nespokojenost s ekonomickými výsledky – příjmy z ropy, ale žádný dopad na obyvatele
- Nespokojenost s rigidní politickou situací

Chávez jako osobnost

- Mestizo – přitažlivý pro chudé
- Často mluvil o svém chudém původu
- Buduje si antikapitalistickou a antiimperialistickou image
- Vzhlížel k Bolívarovi, Castrovi, Guevarovi

Volby 1998

- Chávez v čele Hnutí V. republiky
- Vítězí s 57% hlasů
- Vítězství s programem „bolívarské revoluce“
- Vyhláší „novou demokracii“, konec vlády „pištících prasat“ a „Hoodů Robinů“
- Referendum o nové ústavě, ta následně dalším referendem schválena
- „Co moji rivalové nechápou je, že Hugo Chávez není Chávez, ale venezuelský lid.“
- Následují další prezidentské volby, šestiletý mandát

Důvody puče z roku 2002

- Chávezova popularita prudce klesla (z 80% po volbách na 30% krátce před pučem)
- Nepřátelé v zahraniční politice (úzké vztahy s Kubou a Lybií, Bush bojuje „terorem proti teroru“)
- Snaha ovládnout ropný průmysl – reakce ze strany podnikatelských kruhů
- Opozice, bývalý režim, podnikatelé a církve proti Chávezovi

Puč 2002

- Impulzem krvavé potlačení demonstrace a stávky proti Chávezovým pokusům o zvýšení vlivu v PDSVA
- Chávez odstraněn armádou, na jeho místo nastupuje Pedro Carmona
- Zrušena ústava, rozpuštěno Shromáždění – rozsáhlé demonstrace na podporu Cháveze, část armády otáčí
- Po 48 hodinách se Chávez vrací do úřadu

Referendum 2004

- Možnost odstranění Cháveze nevojenskou cestou
- Článek 72 – možnost hlasovat o ukončení mandátu po jeho polovině
- Za odvolání musí být více lidí, než pro prezidenta hlasovalo ve volbách, musí být nadpoloviční většina hlasujících a účast 25%
- Složitá cesta k referendu – nutno sehnat podpisy 20% voličů (2,4 milionu) – Národní volební rada odmítala uznat
- Chávez nakonec úřad uhájil

Parlamentní volby v roce 2005

- Opozice na protest proti Chávezovi stáhla všechny kandidátky
- Výsledkem je všech 167 křesel pro Cháveze a levici
- V roce 2006 Chávez znovuzvolen a posílil - držel prakticky veškerou politickou moc v zemi

Ústavní referendum 2007

- První velká Chávezova prohra
- Snaha o posílení své pozice jako prezidenta, oslabení centrální banky či posílení státu v oblasti vyvlastnění
- Prohra poměrně těsná, ale ukazuje změnu nálady ve společnosti

Lokální volby 2008

- Důkaz štěpení společnosti, opozice získává 5 z 22 regionů
- Bohaté regiony volí opozici
- Ztráta Caracasu

Ústavní referendum 2009

- 54% pro
- Hlavní změna – možnost dalších mandátů
- Motto č. 1 - „Chávez nás miluje a my splácíme lásku láskou“
- Chávez si o další možný mandát řekl, aby mohl dokončit Venezuelskou revoluci

Volby v roce 2010

- PSUV získává 96 mandátů ze 165
- MUD 65 křesel
- Výsledky daleko těsnější, rozdíl dán přepočtem hlasů
- Chávez ztratil 2/3 většinu

Obama a Chávez

- Náznak zlepšení vztahů – duben 2009 Summit Amerik
- V reálu k výraznému zlepšení nedochází – Obama nazván ignorantem
- V porovnání s Bushem ale výrazný pokrok

Ropa jako zdroj Chávezovy síly

- Venezuela je díky příjmům z ropy jednou z nejbohatších lidí LA
- Závislost na světových cenách
- Nástroj zahraniční politiky
- Umožňuje mu provádění sociálně zaměřených programů, jakkoli málo provázaných
- Je nástrojem pro šíření vlivu v zahraničí – ALBA – Bolívie, Kuba
- Maduro má situaci daleko složitější, ceny ropy nyní dole

Chávezovy mise

- Mise – sociální programy určené nejchudším
- Barrio Adentro – zdravotnictví
- Mercal – dotované potraviny
- Robinson – boj proti analfabetismu
- Ribas – podpora středního vzdělávání

Asymetrická válka

- Koncept, jak se ubránit případnému pokusu o puč či o odstranění zvenčí
- Rozsáhlé zbrojení
- Vycvičování okruhu věrných – milice
- Na zbrojení reagovaly i okolní státy

Henrique Capriles

- Společný kandidát MUD do voleb v prosinci 2012
- Mladý kandidát nespojený s korupčním obdobím před Chávezem
- Guvernér státu Miranda, člen Primero Justicia
- Středový politik (ale vzorem Lula)
- S Chávezem prohrál 55-45%
- Dnes vůdcem venezuelské opozice

Nicolas Maduro

- Chávezův dlouhodobý souputník
- Původně řidič autobusu
- Za Cháveze ministr zahraničí a posléze viceprezident
- Těsný vítěz voleb v roce 2013
- http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=GsxgG42GEDE

Dubnové volby 2013

- Velmi těsné vítězství Madura – 50,61% hlasů
- V absolutních číslech 225.000 hlasů
- Capriles vyhrál v osmi státech
- Volební účast se příliš nelišila – Capriles tak dokázal přetáhnout část voličů, kteří v předchozích volbách volili Cháveze

Parlamentní volby 2015

- Maduro poražen MUD
- MUD má nyní v parlamentu supervětšinu
- Problémem MUD je, že se jedná o velmi nesourodý slepenec stran s často odlišnými zájmy – konzervativci + nechávistická levice
- Nejsilnějším pojítkem je odpor proti Madurovi
- Jediným pojítkem je odpor proti chávistům

Venezuela dnes

- Maduro má podporu méně než 10 procent obyvatel – možnost odvolání?
- Režim přitvrzuje - zadržení starosty Caracasu Lópeze z důvodu organizování převratu
- Eroze demokratických institucí – opozice ovládá parlament, ale je jí to k ničemu
- Špatná ekonomická situace – v roce 2015 kontrakce ekonomiky o 5,7%, v roce 2016 až o 10%
- Vysoká inflace – na rok 2018 se odhaduje až 8300%
- Polarizovaná společnost
- Vysoká kriminalita
- Problémy v ropném sektoru

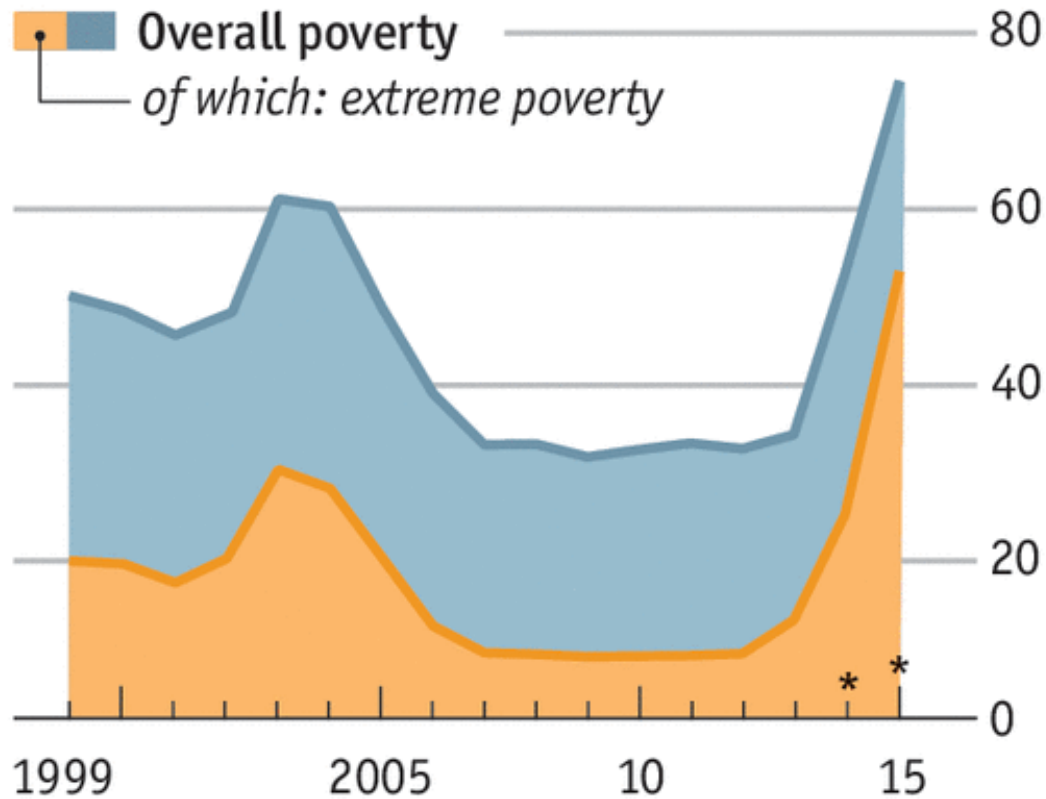
Prezidentské volby 2018

- Chystají se na květen
- Opozice se jich z velké části neúčastní
- Jediný reálný protikandidát je Henri Falcón
- Otázka férovosti voleb

Pushed to new extremes

Venezuelans living in poverty
% of population

Sources: INE; ENCOVI

* Estimate

